

การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

A NEEDS ASSESSMENT TO DEVELOP

EARLY CHILDHOOD TEACHERS' PROFESSIONAL COMPETENCY

นางสาวณัฐภัตสร ชื่นสุขสมหวัง *

Natpatsorn Chuensuksomwang

อาจารย์ ดร.ปัทมศิริธีรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์ **

Pattamasiri Theeranurak Jaruchainiwat, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย 3 ด้าน ได้แก่ การสอน การพัฒนาตนเอง และคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) จัดลำดับความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย และ 3) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย ตัวอย่างประชากรคือ ครูปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร จำนวน 374 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแนวคำถามการระดมกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยทั้งสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน คือ ด้านการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การประเมินพัฒนาการ และการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ด้านการพัฒนาตนเอง ได้แก่ การศึกษาหาความรู้ การวิจัยในชั้นเรียน และการทำงานเป็นทีม ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ และการมีวินัยและความรับผิดชอบ แสดงว่าครูปฐมวัยมีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพทุกด้าน 2) ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดคือ การพัฒนาตนเอง รองลงมาคือ การสอน และคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ตามลำดับ โดยด้านการพัฒนาตนเอง คือการวิจัยในชั้นเรียนมีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ด้านการสอน คือการจัดการเรียนการสอน และการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนมีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ คือความรักและศรัทธาในวิชาชีพมีความต้องการจำเป็นมากที่สุด 3) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยที่สำคัญที่สุดจำแนกตามความต้องการจำเป็นมากที่สุดของแต่ละด้าน ดังนี้ การวิจัยในชั้นเรียนคือ การสนับสนุนของผู้บริหาร การจัดการเรียนการสอนคือ การจัดอบรมให้ความรู้และติดตามผลจากหน่วยงานต้นสังกัด การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนคือ การส่งเสริมนโยบายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพคือ การส่งเสริมให้ครูรักและตระหนักในอาชีพครู

* นิสิตมหาวิทยาลัยศึกษาศาสตร์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: cnatpatsorn@yahoo.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: pattamasiri@hotmail.com

ISSN 1905-4491

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the needs of early childhood teachers' to develop professional competence in three areas: teaching, self-development, and morality and ethics, 2) to prioritize needs to develop early childhood teacher's professional competency and 3) to propose approaches to develop early childhood teachers' professional competency. The participants were 374 early childhood teachers in Metropolitan Bangkok. Research instruments employed to collect the quantitative data included a mail-in questionnaire while a focus group was conducted to gather qualitative data. The research findings were as follows; 1) The mean scores of performance for development of early childhood teachers' professional competency were as follows: teaching included instructional management, assessment, and collaboration with parents and community. Self-development included studies, classroom action research, and teamwork. Morality and ethics included behavior as a good model, love and faith in career, and discipline and responsibility. 2) The most critical needs were for self-development followed by teaching, and moral and ethical development. The most critical need in self-development was classroom action research. The most critical need in teaching was instructional management and collaboration with parents and community. The most critical needs in morality and ethics was developing love and faith in their career. 3) The most important approach to develop early childhood teachers' professional competency in each aspect was as follows: classroom action research with the support of the executive; Instructional management through training and follow-up of the teachers; collaboration with parents and community through policies to promote the involvement of parents. Love and faith in career included promoting the love and awareness of the importance of teaching.

คำสำคัญ: การประเมินความต้องการจำเป็น, สมรรถนะทางวิชาชีพ, ครูปฐมวัย

KEYWORDS: NEEDS ASSESSMENT / PROFESSIONAL COMPETENCY / EARLY CHILDHOOD TEACHER

บทนำ

ครูเป็นบุคคลสำคัญในกระบวนการปฏิรูปการศึกษาเพราะเป็นด่านหน้าและกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากสภาพสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารที่ส่งถึงกันอย่างรวดเร็วส่งผลต่อระบบการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถระดับสูงสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ปัจจุบันทุกประเทศทั่วโลกมีการตื่นตัวด้านการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพมาตรฐานสามารถผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพสำหรับยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ หลายประเทศได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ โดยมีการกำหนดสมรรถนะครู ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพครูให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อการขับเคลื่อนคุณภาพของครูในปัจจุบัน (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน, 2551) องค์การด้านการพัฒนาครูปฐมวัย รัฐเวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา (Office of Early Childhood Development Virginia Department of Social Services) ได้กำหนดสมรรถนะครูปฐมวัย เพื่อส่งเสริมให้ครูปฐมวัยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและปรับปรุงคุณภาพการสอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้และสัมฤทธิ์ผลของเด็ก โดย

แบ่งสมรรถนะทางวิชาชีพครูปฐมวัยเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ (Commitment to Quality) หมายถึง ความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติงานตามคุณภาพและที่กำหนด 2) ด้านการพัฒนาวิชาชีพ (Professional Development) หมายถึง ความมุ่งมั่นในการพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพ รวมถึงการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพ 3) ด้านการสนับสนุน (Advocacy) หมายถึง การส่งเสริมและให้ความรู้ด้านการศึกษาปฐมวัยแก่ชุมชน 4) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (Ethics) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติที่ดีต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก (Office of Early Childhood Development Virginia Department of Social Services, 2008) นอกจากนี้ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบในการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในประเทศไทย ได้จัดทำแบบประเมินสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้ประเมินตนเองเป็นรายบุคคล แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสมรรถนะหลัก (Core competency) เป็นสมรรถนะร่วมที่ครูทุกคนต้องมี เนื่องจากเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ประสบความสำเร็จ ด้านสมรรถนะประจำสายงานเป็นสมรรถนะเฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่งสายงานครู และด้านวินัย คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ (สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, 2549)

สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทำให้ครูจำนวนมากยังไม่สามารถปรับตัวหรือพัฒนาตนเองได้ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีเอกสารและงานวิจัยจำนวนมากนำเสนอปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพของครู ข้อมูลจากสภาวะการศึกษาไทย ปี 2550/2551 พบว่า ครูในปัจจุบันไม่รักการอ่านและการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านความรู้และทักษะการสอน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) สอดคล้องกับผลการวิจัยของเยาวมาลย์ วิเศษ (2548) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาของครูปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดคณะนักบวชในเขตอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร พบว่า ว่าในการพัฒนาตนเองที่ครูเลือกใช้น้อยที่สุดคือการศึกษาด้วยตนเอง นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภายังได้จัดทำประชากรวิจัยเรื่อง "การศึกษามาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย" ผู้ร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัยทั้งภาครัฐและเอกชน ครูปฐมวัย ผู้ปกครอง ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่าครูปฐมวัยมีปัญหามาตรฐานวิชาชีพครูปฐมวัยมีอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร สรุปประเด็นปัญหาได้ ดังนี้ 1) ปัญหาด้านการปฏิบัติงานของครูปฐมวัยพบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ ครูไม่ให้ความสำคัญและไม่เข้าใจในธรรมชาติของเด็กทำให้บกพร่องในการดูแลและเอาใจใส่เด็ก และขาดมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน 2) ปัญหาการพัฒนาตนเองพบว่า ครูขาดความกระตือรือร้นในการปรับปรุงตนเอง และไม่ได้รับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจในวิทยาการใหม่ ส่งผลให้ครูขาดทักษะในการพัฒนาอาชีพและพัฒนาตนเอง 3) ปัญหาด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพพบว่า ครูไม่ยึดมั่นจรรยาบรรณในวิชาชีพครู ขาดคุณธรรมจริยธรรม มีการปฏิบัติตนที่ไม่เหมาะสม ขาดความตั้งใจในการทำงาน และไม่มีความรักและความอดทนในวิชาชีพ (ผู้จัดการออนไลน์, 2554)

เด็กปฐมวัยเป็นช่วงอายุที่สมองมีการพัฒนาและมีอัตราการเรียนรู้สูงสุด การเติบโตและพัฒนาการของสมองจะเป็นรากฐานของการเรียนรู้ในวัยต่อมา การจัดการศึกษาปฐมวัยจึงเป็นช่วงสำคัญในการเตรียมความพร้อมทั้งด้านพัฒนาการร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ จิตใจ หากเด็กไม่ได้รับการเลี้ยงดูและพัฒนาอย่างถูกต้อง เมื่อพ้นวัยนี้ไปแล้ว โอกาสทองของการพัฒนานี้จะไม่หวนกลับมาอีก ด้วยเหตุนี้ครูปฐมวัยจึง

จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพ เพื่อให้ครูปฐมวัยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอบรมดูแล ให้การศึกษาเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

การวางแผนการทำงานเพื่อพัฒนาในเรื่องใดก็ตาม ควรเริ่มที่การประเมินบริบท เพื่อให้เข้าใจสภาพที่เป็นอยู่ขององค์กร และรู้ความต้องการขององค์กรว่าจำเป็นต้องได้รับการสนองตอบในด้านใดการดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ช่วยในการทำงาน การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (Needs assessment research) เป็นกระบวนการที่เป็นระบบในการกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง และนำข้อมูลมาจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่างนั้น แล้วเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญมาค้นหาสาเหตุและกำหนดแนวทางแก้ไข ผลที่ได้มาจากการประเมินความต้องการจำเป็นจะสะท้อนสภาพบริบทที่เกิดขึ้นของหน่วยงาน ข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่การวางแผนการกำหนดแนวทางพัฒนาหน่วยงานให้สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้น และช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ของ การดำเนินงานให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานนั้นอย่างแท้จริง (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศในยุคการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยอยู่เป็นจำนวนไม่มากนัก ได้แก่ งานวิจัยของ มยุรีย์ เขียวฉะอ้อน (2541) ทำการวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐานของครูอนุบาลโดยใช้การคิดวิเคราะห์งานพัชรี ชันอาสาสะวะ (2544) ศึกษาประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และปองทิพย์ เทพอารีย์ (2551) ศึกษาเปรียบเทียบและรวบรวมข้อเสนอแนะการพัฒนาดตนเองของครูในโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวเป็นการศึกษาสมรรถนะครูที่มีความเฉพาะเจาะจง โดยเน้นไปที่สมรรถนะด้านการสอนเพียงด้านใดด้านหนึ่ง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน เป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปสู่การแก้ไขและพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยได้อย่างสอดคล้องกับสภาพบริบทตามความต้องการจำเป็นอย่างแท้จริงของประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย 3 ด้าน ได้แก่ การสอน การพัฒนาตนเอง และคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
2. จัดลำดับความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย
3. เสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัยการ

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

ศึกษาหลักการ แนวคิด เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยจากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ประชากรและตัวอย่างประชากร

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คอ ครูปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร จํานวนทั้งสิ้น 5,713 คน จําแนกตามสังกัด ได้แก่ สํานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สํานักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สํานักการศึกษากรุงเทพมหานคร และสํานักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

2.2 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คอ ครูปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร 4 สังกัด จํานวนทั้งสิ้น 374 คน ได้แก่ สังกัดสํานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จํานวน 15 คน สํานักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จํานวน 228 คน สํานักการศึกษา จํานวน 127 คน และสํานักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จํานวน 4 คน โดยการสุ่มแบบหลายชั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังนี

2.1.1 ผู้วิจัยคํานวณขนาดตัวอย่างประชากรโดยใช้สูตรของ Yamane เพื่อประมาณค่าสัดส่วนประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ยอมให้คลาดเคลื่อนได้ $\pm 5\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 374 คน

2.1.2 ผู้วิจัยคํานวณหาจํานวนตัวอย่างประชากรครูในแต่ละสังกัดตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random) กำหนดจํานวนตัวอย่างประชากรของแต่ละระดับชั้นตามสัดส่วนของจํานวนประชากรของแต่ละสังกัดและขนาดของโรงเรียนต่อจํานวนประชากรทั้งหมด

2.1.3 ผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากรายชื่อโรงเรียนเพื่อให้ได้จํานวนครูปฐมวัยของแต่ละสังกัดตามขนาดโรงเรียน

2.3 กำหนดผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเพิ่มเติมโดยการประชุมกลุ่ม คอ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาปฐมวัยจากภาครัฐและเอกชน จํานวน 10 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของความต้อการจําเป็นและแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย โดยผู้วิจัยได้แบ่งผู้เชี่ยวชาญออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ นักวิชาการและอาจารย์มหาวิทยาลัย จํานวน 4 คน ศึกษานิเทศก์ จํานวน 3 คน และครูปฐมวัย จํานวน 3 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยค้างนี้มี 2 ประเภท ประกอบด้วยแบบสอบถาม และแนวคําคําถามในการประชุมกลุ่ม ดังนี

3.1 แบบสอบถามครูปฐมวัย เรื่อง ความต้อการจําเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคําคําถามเกี่ยวกับ โรงเรียน สังกัด เพศ อายุ สถานภาพสมรส ภูมิลาเนาเดิม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ตำแหน่งหรือหน้าที่อื่นๆ นอกเหนือจากการเป็นครูประจำชั้น และการอบรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยนอกเหนือจากที่หน่วยงานได้กำหนด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จํานวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของครูปฐมวัยในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพ จํานวน 54 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้รูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสอน 2) ด้านการพัฒนาตนเอง 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วยข้อมูล 2 ส่วน คอ การปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในสภาพที่เป็นจริง และการปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในสภาพที่ควรจะเป็น

3.2 แนวคำถามในการประชุมกลุ่ม เป็นข้อคำถามแบบมีโครงสร้างลักษณะปลายเปิดในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย จำนวน 12 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสอน 2) ด้านการพัฒนาตนเอง และ 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ หลักการ แนวคิด และองค์ประกอบเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยจากเอกสาร บทความ อินเทอร์เน็ตและงานวิจัย และศึกษาหลักเกณฑ์เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย

4.2 กำหนดโครงสร้างเนื้อหา และข้อคำถามในแบบสอบถาม และแนวคำถามในการประชุมกลุ่มตามกรอบแนวคิดการวิจัย และสร้างแบบสอบถาม และแนวคำถามการประชุมกลุ่มตามขอบข่ายเนื้อหาในกรอบแนวคิดการวิจัย และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

4.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.3.1 นำเครื่องมือทั้ง 2 ชุด เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) รวมถึงตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษาโดยกำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้คะแนน

4.3.2 นำผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่านมาคำนวณค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) เป็นรายข้อ โดยกำหนดเกณฑ์ให้ความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ต้องมีค่าดัชนี IOC มากกว่า 0.5 จึงถือว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้องกับโครงสร้างและนิยามที่ต้องการวัด พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 - 1.0 แสดงว่ามีความตรงเชิงเนื้อหาผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมรรถนะทางวิชาชีพของ ครูปฐมวัย	ความหมาย	ตัวบ่งชี้
1. การสอน		
1.1 การจัดการเรียนการสอน	ความสามารถในการจัดกิจกรรมหรือ ประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กและการจัดสื่อ อุปกรณ์และสภาพแวดล้อมโดยให้เด็กได้ เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง	1.1.1 ความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก 1.1.2 การจัดสภาพแวดล้อมและสื่อ อุปกรณ์ให้ สอดคล้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของ เด็ก
1.2 การประเมินพัฒนาการ	ความรู้ ความเข้าใจและทักษะของครูใน การประเมินพัฒนาการตามและการ เรียนรู้ของเด็กและการนำผลประเมินมา ใช้ในการพัฒนาเด็ก	1.2.1 ความสามารถในการประเมินพัฒนาการและ การเรียนรู้ของเด็ก 1.2.2 การนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาเด็ก
1.3 การประสานความร่วมมือกับ ผู้ปกครองและชุมชน	ความสามารถในการทำงานกับ ผู้ปกครองและชุมชนเพื่อส่งเสริม พัฒนาการของเด็ก	1.3.1 การสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและ ชุมชน 1.3.2 การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและ ชุมชน

2. การพัฒนาตนเอง		
2.1 การศึกษาหาความรู้	ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศและหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม	2.1.1 การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศด้วยตนเองจากแหล่งต่างๆ 2.1.2 การหาความรู้เพิ่มเติมด้วยวิธีการอื่นๆ
2.2 การวิจัยในชั้นเรียน	ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และการทำวิจัยโดยใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	2.2.1 การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน 2.2.2 การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
2.3 การทำงานเป็นทีม	ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นโดยมีภาวะความเป็นผู้นำ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	2.3.1 การมีภาวะความเป็นผู้นำ 2.3.2 การทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย
3. คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ		
3.1 การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	ความสามารถในการปฏิบัติตนในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง	3.1.1 การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม 3.1.2 การปฏิบัติตนตามจริยธรรม
3.2 ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	การตระหนักถึงความสำคัญในความภาคภูมิใจและการอุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ	3.2.1 ความภาคภูมิใจในวิชาชีพครู 3.2.2 การอุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ
3.3 การมีวินัยและยอมรับผิดชอบ	ความสามารถในการควบคุมความประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ และมีความรับผิดชอบ	3.3.1 การควบคุมความประพฤติให้ถูกต้องเหมาะสมกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ 3.3.2 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

5.1.1 ส่งจดหมายขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1.2 ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ยังโรงเรียนตัวอย่างประชากร

5.1.3 ตรวจนับจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน พบว่า ได้แบบสอบถามคืนจำนวน 198 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 52.94

5.1.4 ดำเนินการติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืนทางโทรศัพท์แล้วจึงสรุปจำนวนแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมารวม 337 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.1

5.1.5 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล พบว่าแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

5.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแนวคำถามในการประชุมกลุ่ม (Focus Group) ดังนี้

5.2.1 ดำเนินการติดต่อผู้เชี่ยวชาญในการประชุมกลุ่ม

5.2.2 ส่งเอกสารพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการประชุมกลุ่มจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้บังคับบัญชาของแต่ละหน่วยงานด้วยตนเอง

5.2.3 ติดตามผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมประชุมกลุ่มทางโทรศัพท์ก่อนวันประชุมกลุ่ม

5.2.4 ดำเนินการประชุมกลุ่ม 1 วัน ใช้ระยะเวลา 3 ชั่วโมง ณ ห้องประชุมโรงเรียนเกษมพิทยา

6. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย ดำเนินการดังนี้

6.1 การวิเคราะห์แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ดังนี้

6.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางประกอบความเรียง

6.1.2 ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย วิเคราะห์โดยหาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพในสภาพที่เป็นจริง และค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพในสภาพที่ควรจะเป็น และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพในสภาพที่เป็นจริง และค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพในสภาพที่ควรจะเป็นโดยการทดสอบค่าที (t-test) ด้วยวิธีการเปรียบเทียบรายคู่

ผลการวิจัย

1. ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

โดยภาพรวม ครูปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพในสภาพที่เป็นจริง อยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการสอน และด้านการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพในสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับสูงมากทุกด้าน โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการสอน และด้านการพัฒนาตนเอง

การทดสอบค่าทีพบว่า ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยทั้งสองสภาพในทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ครูปฐมวัยมีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีดังนี้

1) ด้านการสอน พบว่า ครูปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในสภาพที่เป็นจริง โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า การปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับสูงทุกประเด็นย่อย โดย

การประเมินพัฒนาการ มีการปฏิบัติสภาพที่เป็นจริงสูงสุด รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอน และ การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยด้านการสอนในสภาพที่ควรจะเป็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า การปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับสูงมากทุกประเด็นย่อย โดยการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติในสภาพที่ควรจะเป็นสูงสุด รองลงมาคือ การประเมินพัฒนาการ และการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ

การทดสอบค่าทีในด้านการสอน พบว่า ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของ ครูปฐมวัยทั้งสองสภาพในทุกประเด็นย่อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าครูปฐมวัยมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพในทุกประเด็นย่อย

2) ด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยด้านการพัฒนาตนเองในสภาพที่เป็นจริง โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง พิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า การปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับสูงทุกประเด็นย่อย โดยการศึกษาหาความรู้ มีการปฏิบัติในสภาพที่เป็นจริงสูงสุด รองลงมาคือ การทำงานเป็นทีม และการวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยด้านการพัฒนาตนเองในสภาพที่ควรจะเป็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า การปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับสูงมากทุกประเด็นย่อย โดยการศึกษาหาความรู้ มีการปฏิบัติในสภาพที่ควรจะเป็นสูงสุด รองลงมาคือ การทำงานเป็นทีม และการวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ

การทดสอบค่าทีในด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยทั้งสองสภาพในทุกประเด็นย่อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าครูปฐมวัยมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพในทุกประเด็นย่อย

3) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่าค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ในสภาพที่เป็นจริง โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า การปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับสูงทุกประเด็นย่อย โดยประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีการปฏิบัติในสภาพที่เป็นจริงสูงสุด รองลงมาคือ การมีวินัยและความรับผิดชอบ และความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ในสภาพที่ควรจะเป็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า การปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ใน

ระดับสูงมากทุกประเด็นย่อย โดยการประพัตินเป็นแบบอย่างที่ดี มีการปฏิบัติในสภาพที่ควรจะเป็นสูงสุด รองลงมาคือ การมีวินัยและความรับผิดชอบ และความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ตามลำดับ

การทดสอบค่าทีในด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่า ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยทั้งสองสภาพในทุกประเด็นย่อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าครูปฐมวัยมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพในทุกประเด็นย่อย 3. ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

2. การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย วิเคราะห์โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) ผลการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัยมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพด้านการพัฒนาตนเองมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการสอน และด้านคุณธรรมจริยธรรม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นย่อย ผลการวิจัยพบดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า การวิจัยในชั้นเรียนมีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือ การศึกษาหาความรู้ และการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ

3.2 ด้านการสอน พบว่า การจัดการเรียนการสอน และการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนมีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือ การประเมินพัฒนาการ

3.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่า ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือ การมีวินัยและความรับผิดชอบ และการประพัตินเป็นแบบอย่างที่ดี ตามลำดับ

3. สาเหตุของความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

สาเหตุของความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย จำแนกตามความต้องการจำเป็นสูงสุดของแต่ละด้าน จากการประชุมกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า

ความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 1 ด้านการพัฒนาตนเอง เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน

สาเหตุของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

- 1) กฎหมาย ข้อบังคับ พรบ. การประกันคุณภาพภายในและภายนอกทำให้ครูต้องกาเพิ่มพูนความรู้
- 2) ครูมีความต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของตนเอง
- 3) ครูต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ ครูจึงต้องการความรู้เพิ่มเติมในการทำผลงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะตำแหน่ง หรือต้องการรางวัลเกียรติยศ
- 4) ครูต้องการมีความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในกระบวนการทางวิจัยเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาและพัฒนาเด็ก

แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

- 1) ผู้บริหารให้การสนับสนุนอุปกรณ์และการจัดประชุมสำหรับการวิจัยในชั้นเรียนและเปิดโอกาสให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการสะท้อนความคิด (reflective thinking)

- 2) การสร้างแรงบันดาลใจเพื่อให้ครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 3) การจัดแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือสำหรับการสืบค้นในการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 4) การจัดให้มีผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อคอยให้คำแนะนำครู
- 5) การจัดอบรมครูให้ความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนไปในทิศทางเดียวกัน
- 6) การให้ทุนทรัพย์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสนับสนุนและสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู

ความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 2 ด้านการสอน เรื่อง การจัดการเรียนการสอน

สาเหตุของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

- 1) ครูส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาปฐมวัยจึงไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัย
- 2) ครูขาดความรู้ตามที่มาตรฐานได้กำหนดจึงต้องการพัฒนาตนให้เทียบเท่ากับมาตรฐาน
- 3) ครูมีความตื่นตัวในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเนื่องจากมีนวัตกรรมใหม่ๆ เกิดขึ้น
- 4) ครูขาดความรู้ในการออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความหลากหลาย เช่น เด็กออทิสติก เด็กพิการ

แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

- 1) หน่วยงานต้นสังกัดให้ความรู้ครูและมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง
- 2) ผู้บริหารโรงเรียนมีความเป็นนักวิชาการเพื่อขับเคลื่อนนโยบายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียนเพื่อให้ครูที่ผ่านการอบรมได้มีโอกาสแบ่งปันความรู้ให้แก่เพื่อนครู มีการสะท้อนคิดเพื่อนำมาพัฒนาในการจัดการเรียนการสอน
- 3) การสร้างระบบหรือนวัตกรรมแนวใหม่ในการพัฒนาครูเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

ความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 2 ด้านการสอน เรื่อง การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน

สาเหตุของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

- 1) ครูขาดความรู้ตามที่ข้อกำหนดกำหนด
- 2) ครูขาดความรู้ในการทำงานและการสื่อสารกับผู้ปกครองจึงทำให้ครูกับผู้ปกครองมีความเข้าใจไม่ตรงกันเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก
- 3) ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการพัฒนาเด็ก เนื่องจากการพัฒนาเด็กจะต้องได้รับการช่วยเหลือและได้รับความร่วมมือจากครู ผู้ปกครองและชุมชนจึงจะสามารถพัฒนาเด็กได้สำเร็จ
- 4) ผู้บริหารไม่สนับสนุนการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เนื่องจากผู้บริหารไม่เข้าใจ จึงไม่ให้การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

- 1) โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทการดำเนินชีวิตของผู้ปกครอง
- 2) หน่วยงานต้นสังกัดจัดรวบรวมและเผยแพร่บทเรียนหรือประสบการณ์ในการทำกิจกรรมกับผู้ปกครองที่ประสบความสำเร็จให้แก่โรงเรียน

3) หน่วยงานต้นสังกัดให้การสนับสนุนนโยบายการส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ปกครองโดยการรวบรวมองค์ความรู้มาจัดเป็นระบบและลงสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง

ความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม เรื่อง ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ

สาเหตุของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

- 1) ครูขาดความรักและศรัทธาตามที่ข้อกำหนดกำหนด
- 2) ภาระงานครูหนักเกินไปทำให้ครูรู้สึกท้อแท้ หหมดกำลังใจในการพัฒนาเด็ก
- 3) ครูได้รับมอบหมายให้ทำงานอื่นนอกจากงานสอนทำให้ครูรู้สึกเหนื่อยล้าและรู้สึกไม่สามารถเตรียมการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ครูไม่มีใจรักและความภาคภูมิใจในการเป็นครูอนุบาลอย่างแท้จริง

แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

- 1) สถาบันผลิตครูควรจัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ครูรักและตระหนักในอาชีพครู
- 2) หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดกิจกรรมส่งเสริมครูประจำการเห็นคุณค่าในการพัฒนาเด็ก
- 3) หน่วยงานต้นสังกัดควรกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผู้บริการการศึกษา เพื่อให้ครูได้รับการสนับสนุนและเห็นความสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยจากผู้บริหาร
- 4) การสนับสนุนให้มีการทำวิจัยเรื่องการพัฒนาความรักและความศรัทธาในวิชาชีพ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ขาดความรู้และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูปฐมวัย

ผลการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัยมีความต้องการจำเป็นด้านการพัฒนาตนเอง เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนเป็นอันดับ 1 จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ครูปฐมวัยตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 60 ปี ซึ่งเป็นครูที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันผลิตครูก่อนยุคปฏิรูปการศึกษา เมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 (2546) ได้มีข้อกำหนดเพิ่มเติมภายหลังว่าครูต้องทำวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของครู จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพเป็นอันดับแรกของครูปฐมวัย สอดคล้องกับเอกสารและงานวิจัยพบว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนยังประสบปัญหาอย่างมาก โดยเฉพาะการที่ครูทำวิจัยในชั้นเรียนไม่เป็น ไม่มีความรู้ และไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย ไม่มีความมั่นใจในกระบวนการวิจัยของตนเอง ความรู้ของครูที่ได้รับจากการอบรมไม่เพียงพอที่จะทำให้ครูสามารถทำงานวิจัยได้ (ยุทธพงษ์ อายุสุข, 2549 และพิระดา ฐะเรน, 2550)

ผลจากการประชุมกลุ่มเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในการทำวิจัยในชั้นเรียน สรุปว่าผู้บริหารควรให้การสนับสนุนครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการส่งเสริมทางด้านความรู้รวมถึงอำนวยความสะดวกเครื่องอุปกรณ์เพื่อให้ครูได้สืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวก และควรมีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้จากเพื่อนร่วมงานผ่านการสะท้อนความคิด (reflective thinking) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชนิษฐา จิรนนท์ (2552) พบว่า

แนวทางการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนที่สำคัญที่สุดคือ การสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน อีกทั้งควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลงานวิจัยของเพื่อนครู (Johnson และ Button, 1998 และ Ford และคณะ, 2002) ดังนั้นจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ครูกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในยุคสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง

ผลการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัยมีความต้องการจำเป็นด้านการสอน เรื่องการจัดการเรียนการสอนเป็นอันดับที่ 2 .สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงทำให้เกิดปัญหาเด็กต่างๆ มากขึ้น เช่น เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กยากจนที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจ จำนวนของเด็กพิเศษที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จึงมีโครงการเปิดโรงเรียนเรียนร่วมเพื่อรองรับเด็กพิเศษให้สามารถเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ แต่กลับพบว่าครูที่มีความรู้เฉพาะด้านของเด็กเหล่านี้มีจำนวนไม่เพียงพอ (เดลินิวส์, 2557) เด็กที่มาจากครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ทำให้ครูจำเป็นต้องมีความรู้และเข้าใจความหลากหลายของเด็กเพื่อสามารถจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งในยุคที่โลกกำลังก้าวหน้าเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 สภาพของโลกนี้เปลี่ยนไปเป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี เป็นสังคมโลกที่สลับซับซ้อนเชื่อมโยง และเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สังคมโลกกลายเป็นสังคมความรู้ หรือสังคมแห่งการเรียนรู้ ครูบุคลากรทางการศึกษา และองค์การทางการศึกษาจึงต้องปรับตัวให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, พรทิพย์ แข็งขัน 2551) ครูจึงต้องการได้รับการพัฒนาเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของเด็กแต่ละคน และสภาพที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

ผลจากการประชุมกลุ่มเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในการจัดการเรียนการสอน สรุปว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูและมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาครูให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับบริบทและความต้องการของแต่ละโรงเรียน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูและให้การนิเทศแบบกัลยาณมิตรเพื่อสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552); พบว่าแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต้องให้มีการจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความสามารถ ทั้งเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับการสอนรวมถึงความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็กและปัญหาเด็ก (Arce, 2000) อีกทั้งควรจัดให้มีระบบการติดตามนิเทศโดยศึกษานิเทศก์สาขาปฐมวัยโดยเฉพาะ เพื่อให้ครูได้รับความรู้ความเข้าใจเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย

ผลการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัยมีความต้องการจำเป็นด้านการสอน เรื่องประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเป็นอันดับที่ 2 พ่อแม่เป็นบุคคลที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อเด็ก จากข้อกำหนดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุว่า การจัดการศึกษาเป็นการจัดเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต ดังนั้นครอบครัวจึงเป็นส่วนสำคัญของสังคมต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เนื่องจากการให้ ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับครูจะช่วยให้ครูสามารถรับรู้สภาพความเป็นอยู่และเข้าใจพฤติกรรมของเด็ก ใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการส่งเสริม และพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กร่วมกัน ดังนั้นการพัฒนาเด็กจะต้องได้รับการช่วยเหลือและได้รับความร่วมมือจากครู ผู้ปกครองและ

ชุมชนจึงจะสามารถพัฒนาเด็กได้สำเร็จ แต่เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งขาดความรู้ ความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก นอกจากนี้ ผู้ปกครองบางส่วนยังไม่ได้ให้การสนับสนุนการศึกษาแก่บุตรหลานเท่าที่ควร รวมถึงเลี้ยงดูบุตรหลานยังไม่เหมาะสมและไม่ได้ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน สาเหตุเหล่านี้สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) ที่ได้สรุปปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน คือ มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครองที่ยึดติดกับความเคยชินเดิม ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียม ความไม่คุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองและครู การขาดการจัดสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกร่วม การขาดการสื่อสารทำให้ผู้ปกครองไม่รู้ไม่ได้เข้าร่วมอย่างที่เราควรจะเป็น การจัดเวลาที่ไม่เหมาะสมทำให้ผู้ปกครองไม่สามารถเข้าร่วมในกิจกรรมกับทางโรงเรียนได้ เนื่องจากผู้ปกครองทำงานประจำ ปัญหาทัศนคติ ความคิดที่แตกต่างกันระหว่างครูกับพ่อแม่ผู้ปกครอง เพราะทั้งสองฝ่ายอาจจะมีจุดยืนและทัศนะหรือวิธีการในการปกป้องเด็กในมุมมองที่ต่างกัน ซึ่งส่งผลให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดการไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551; สิทธิ จิตต์นิลวงศ์, 2552)

ผลจากการประชุมกลุ่มเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน สรุปว่าควรให้ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีนโยบายส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ Brewer (2001) เสนอว่าควรมีการเชิญผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรมโรงเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองได้สังเกตและเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของบุตรหลานของตน และครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อความสะดวกและสอดคล้องกับบริบทของผู้ปกครองในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ วรนาท รักสกุลไทย (2551) เสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยให้โรงเรียนกำหนดนโยบายให้ครูจัดกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพื่อเสริมสร้างให้ผู้ปกครองได้เข้าใจและเห็นความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย

4. การสร้างความตระหนักในด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูปฐมวัย

ผลการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัยมีความต้องการจำเป็นด้านคุณธรรมจริยธรรม เรื่องความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ครูปฐมวัยมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเด็กตั้งแต่เริ่มมาจนถึงโรงเรียน เนื่องด้วยเด็กวัยอนุบาลยังเป็นเด็กเล็กมีลักษณะไม่จดจ่ออยู่นิ่ง ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้มากนัก ครูจึงต้องดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด มีหน้าที่อบรมเลี้ยงดู ปลูกฝังสิ่งที่ดีงามตลอดจนขัดเกลาพฤติกรรมให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนตลอดทั้งวัน จนกระทั่งถึงเวลาที่ผู้ปกครองมารับกลับ รวมใช้เวลาในการอบรมดูแลมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวันจนบางครั้งครูจึงเกิดความเครียด ผลงานวิจัยของ รุ่งนภา อินทา (2549) พบว่า นอกจากงานสอนที่เป็นงานหลักของครูแล้ว ครูปฐมวัยจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบงานอื่นๆ มากมาย เช่น งานธุรการ งานการเงิน งานกิจกรรมพิเศษ งานความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นต้น บทบาทหน้าที่ครูจึงถือว่าเป็นภาระงานที่หนัก สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) พบว่าปัจจุบันภาระงานครูมีมากเกินไป จึงทำให้ครูไม่สามารถพัฒนางานได้อย่างเต็มที่จนเกิดความรู้สึกเหนื่อยหน่าย ท้อแท้ ไม่มีความมุ่งมั่นในอาชีพ ดังนั้นการจะเป็นครูที่ดีได้จึงต้องอาศัยความรักความเมตตาต่อเด็ก ต้องรู้จักควบคุมตนเองได้อย่างมีสติ (ยนต์ ชุ่มจิต, 2553) ผลจากการประชุมกลุ่มเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนา

สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ สรุปว่า สถาบันผลิตครูควรจัดทำหลักสูตรที่เน้นการส่งเสริมให้ครูรักและตระหนักในสำคัญของอาชีพครู สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) เสนอให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความมุ่งมั่น และปลูกฝังความศรัทธาในอาชีพเพื่อสร้างความตระหนักในบทบาทของความเป็นครูมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการถอดบทเรียนหรือประสบการณ์ครูที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย โดยการนำบทเรียนที่ได้ไปเผยแพร่เป็นความรู้ให้แก่โรงเรียนอื่นๆ ได้เลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาพหรือบริบทของแต่ละโรงเรียน

2. ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยการผลักดันในระดับนโยบาย และส่งเสริมกิจกรรมให้ครูเกิดการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาตนเอง การสอน และคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3. ผู้บริหารโรงเรียนควรมีนโยบายในการประเมินความต้องการจำเป็นของครูภายในโรงเรียนก่อนจะมีการจัดอบรมให้ความรู้ เพื่อจะได้ทราบสาเหตุที่แท้จริงของความต้องการจำเป็นนั้น แล้วจึงนำมาเป็นหัวข้อในการจัดอบรมเพื่อสนองความต้องการจำเป็นได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสภาพบริบทของแต่ละโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการสร้างโปรแกรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัย 4 ด้าน ได้แก่ การวิจัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอน การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน และความรักและศรัทธาในวิชาชีพ

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะครูปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร จึงควรมีการศึกษา ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัยในส่วนภูมิภาคที่มีความแตกต่างกันของบริบทเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ชนิษฐา จิรนนท์. (2552). *การศึกษามหาวิทยาลัยในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่นสังกัดกรุงเทพมหานคร*. สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2544). *การพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษาโดยครอบครัวในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

เดลินิวส์. (2557). *เพิ่มโรงเรียนเรียนร่วมเด็กพิเศษอีก 100 แห่ง*. สืบค้นวันที่ 27/3/2557, จาก <http://dailynews.co.th/Content/bangkok/197174/>

ปองทิพย์ เทพอารีย์. (2551). *การศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ผู้จัดการออนไลน์. (2554). *ครูปฐมวัยมีปัญหาอันน่าประหลาดใจและน่าเศร้าใจ*. สืบค้นวันที่ 25/08/2554, แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9540000106612>
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545. (2546). กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พรทิพย์ แข็งขัน. (2551). *รายงานการวิจัย สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- พิรดา ธุระเจน. (2550). *การวิจัยและพัฒนากระบวนการสืบสอบแบบขึ้นชมเพื่อส่งเสริม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- มยุรีย์ เขียวฉวี. (2541). *การประเมินความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐานของครูอนุบาล โดยใช้การคิดวิเคราะห์งาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2553). *ความเป็นครู*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ยุทธพงษ์ อายุสุข. (2549). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- เยาวมลาย วิเศษ. (2548). *ปัญหาและความต้องการพัฒนาของครูปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดคณะนักบวชในเขตอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- รุ่งนภา อินทา. (2549). *การศึกษาภาระงานครูอนุบาลในยุคปฏิรูปการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2551). *สภาวะการศึกษาไทย ปี 2550/2551 ปัญหาความเสมอภาคและคุณภาพของการศึกษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2552). *รายงานการวิจัยเรื่องสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: วีทีซี คอมมิวนิเคชั่น.
- วรนาท รักสกุลไทย. (2551). *บันทึกประสบการณ์การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียน กรณีโรงเรียนเกษมพิทยาแผนกอนุบาล*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2550). *นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550-2559*. กรุงเทพมหานคร: วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- สิทธิ จิตต์นิลวงศ์. (2552). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนสองภาษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร*.

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Arce, E.M. (2000). *Curriculum for young children : an introduction*. New York: Delmar.
Brewer, Jo Ann. (2001). *Introduction to early childhood education : preschool through
primary grades*. Boston: Allyn and Bacon.
Forde, C., et Al. (2006). *Professional development, reflection and enquiry*. London: Paul Chapman.
Johnson, M. J., Button, K. (1998). *Action research paves the way for continuous
improvement Journal of Staff Development*. Retrived February 30, 2014, from
<http://www.sedl.org/cgi-bin/mysql/picbib-output.cgi?searchuniqueid=129>
Office of Early Childhood Development Virginia Department of Social Services. (2008).
*Competencies for early childhood professionals virginia's early childhood
development alignment project*. Virginia: Office of Early Childhood Development
Virginia Department of Social Services.